

Náš Beseda

OPISY OD NAŠICH HOCHŮ.

Pani Josefa Vaňková, vážená o- anžská krajanka, obdržela od jed- oho z našich hochů vojnu dopis, kterýž nám propůjčila k otištění: Schofield Brks., Hawaii, 10. ledna 1918.

Čtená paní Vaňková! S radostí splňuji vaše přání, to- est zasílám vám dopis, který jsem- posledním své psaní slibil napsat. Jak jsem se již minule zmínil, aložili jsme zde v Honolulu České Národní Sdružení a jakožto dobří vlastenci, s radostí učinili jsme vše, co nám jakožto vojínům pro- vech jest možno ve finančních vě- cech učiniti — uvolili jsme se to- tiž platit \$1.25 měsíčních poplat- ků. Dne 22. prosince pořídali jsme poslední svoji schůzi v zdejším jednom velkém sále, který nám však nebude již možno držeti. Po- čet nás se totiž stále menší, ježto hoši naši odecháží na bojiště, kde- jim a snad i brzy nám bude mož- no se zbraní v rukou dokázat na- še vlastenecký v boji proti naše- mu nepříteli. — Při své poslední schůzi byli jsme všichni překvape- ni — vlastně velice potěšeni po- sledním na náš praporek červenobí- lý, který se zde po straně praporu svobody v těchto dálných konci- nách zastavil. Každý upřímně e- ctí Čech může tudíž sobě předsta- vití, jak hřejivé pocity rozhostily se ve věrných našich srdcích při popatření na tyto nám tak drahé prapory, jež se zde v celé nádhře stkvěly a naopak zase, jaký hněv nám působil pohled na ten námi nenáviděný a opovrhovaný "černo- žlutý", nohama praporečnicků na- ších zaplapaný. A jak naše srdce zaplesala, když jsme našemu če- skému a americkému slávu — "at- oba věčně vláti!" — provolávali. — Pan Juliš, našeho sdružení předseda, v krásné řeči vysvětlil účel naší práce a význam toho dne, kdy poprvé v dějinách Havi- ai se český náš praporek objevil v těchto končinách a to po straně hvězdnatého praporu slavného a mocného národa amerického. . . . Vzpomínky na tento památný den utkví po celý náš život v paměti. Při této příležitosti většinu členů- dála se s našimi prapory fotogra- fovati. Někteří ovšem následkem vojenské povinnosti nemohli se k- důstojně této oslavě dostavití a z- těch byl jsem i já jedním, neboť jsem se dostavil pozdějším vlakem a tak na obrázku mnozí scházíme. — Doufám, že všichni budete mítí příležitost obraz tento spatřiti, ježto bude rozeslán na všechny če- ské časopisy v Americe. A vám, paní Vaňková, zajisté Anton, váš syn, též jeden obrázek zasle, po- nečť až se na něm jakožto člen na- lezá. Musím vám říci, že i zde mezi námi vynašili také — Češi, kte- ří se členy nestali, majíce různé výmluvy a ty ovšem my za naše přátele nepokládáme. Každý do- brý vlastenecký Čech, nyní ví a- zná své povinnosti k vlasti a ná- rodu. U našeho pluku slouží de- vět Čechů a všichni jsme dobří soudruzi a hledíme i praenjenje k tomu, bychom vždy čest našemu národu činili. Často se vespolek scházíme a rozprávíme o různých věcech a obzvláště o staré vlasti; jest nám velmi milým a obveselí- me se vždy, když se můžeme v na-šem mateřském jazyku navzájem bavoviti. Jest zde pět hochů z- Clarkson, Nebr., a sice: Frank Vo- froubek, Josef Toman, Josef Van- covic, Vondrák a Frank Havel; z- Omahy, Anton Vaněk; z Cleveland- u, Will. Homták; z Texasu, Na- vrátil; z New Yorku, já — Frank Vaněk a Josef Mueha. Jest tudíž zřejmým, že jsme každý odjinud, přes to ale synové jednoho náro- da. Čtená paní Vaňková, bude-li tento dopis čten v onom dámském, spolku, jak jste psala, tu musíte býti nad tím mým psaním shovíva- vá, ježto málokdy pší a moje ru- ka jest jaksi na úhledné psaní ne- zvyklá — téžká, lépe však mi jde- evičení a potýkáni bajonetů, nežli zacházení s perem. Nyní však, že- máme jiná povinnost volá, dopis- končím a bude-li mně možným, budu vám zase psati. Se srdečným pozdravem na všechny dámy — vla- stenky v Omaze a krajany vůbec, znamenám se — Frank Vaněk.

Camp Cody, New Mexico, 23. ledna 1918.

Dnes právě obdržel jsem prv- číslo vašeho "Pokroku" a proto si- též dovoluji napsati několik řádek z- toho Nového Mexika v naději, že- je laskavě otisknete, začéž již pře- dem vám děkuji. — Počasí je zde- dnes dosti teplé, tak že snůh, který- před několika dny napadl, nyní rychle taje; za to ale v noci jest- dosti chladno a my se krčíme pod- své deky, kterých máme dost; ka-ždý vojín totiž má čtyři, tak že nám- tak mnoho zima není. Mimo to- máme tu malá kamínka, jež nám- také trochu hřejí. — Nyní také ně- co o těch zdejších našich pomě- rech; neustále se evičíme v zachá-zení s těmi našimi flintami; byli- jsme se též podřívav zúkopec a- při tom se trochu ponaučí, jak to- v nich vypadá, tak aby nám, až se- dostaneme do těch opravdových- třeňů, bylo veselí. Zde se nám- ještě dosti líbí a jak by také ne, když jídla máme dost a dobré, což- nejlépe na nás je vidět a důkazem- toho jest, jak moji kamarádi na- naše přibírají a i já jsem nyní do- sti zdravý. Dnes večer půjdu na- vštívit Franka a pak se půjdem společně podívat do divadla pohy- blivými obrázky. Nyní ale ehtěj- nechtěj musím již přestat; bude- mi totiž večere a tu bych rozhodně- si nepřál za nic za svete zmeškat. Na konec tedy zdravím et. redak- ci, všechny čtenáře, čtenářky to- ho časopisu a ovšem i Hamatovy u- Bee, Nebr. V úctě znamenám se, Louis A. Sedláček, Co. E, 134 U. S. Inf., Camp Cody—Deming, N. M.

DOPISY OD ZAJATCŮ.

Pan J. A. Sedláček, majitel že- leznářského obchodu v Bremen, Kans., a dobrý příznivec našeho závodu, obdržel v právě minulých dnech dopis od svého synovce, vojína rakouské armády, jenž se- nalézá přítomně v zajetí v Itálii. Dopis zní následovně: Padula, Itálie, 26. září 1917. Drazí přátelé! Dosud jsem psal dva dopisy a- dnes píši zase, neb domů je téměř- zhytčno psát, snad pošta ani ne- doehází. Je Vám třeba známo, že- Rakousko uzavřelo svěřenské hra- nice, tak že postovní spojení má- me na čas úplně zastaveno. Nedo- stáváme listky, nejdou peníze, ne- jde nic. Bude-li to tak dále, bu- de to velmi mrzuté. Jak to u nás- doma vypadá, je těžko si předsta- vit; zprávy, které nám docházejí, jsou hrozné. Vyděří-li to tam přes- zimu, z jara to jest praskne a pak- přece bude naděje na návrat do- má. Doufám, že dočkáme se zle- pšení našeho trudného postavení z- jateckého. Přístě Vám snad o nás- již více napíši. Všechny Vás sr- dečně zdravím. Váš krajan, Václav Sedláček.

z Vel. Sedlišt u Lítomyšle, Padula, 8. října 1917.

Drahý strýčku a přátelé! Přijímte srdečný pozdrav s- mnoha vzpomínkami od Vašeho krajana z Itálie. Jsem zde v za- jetí již od května t. r. a psal mně- otec z domova, že obdrželi od strý- čka z Ameriky dopis někdy v čer- vnu, který byl pln roku na cestě a- vyřizovali mně v dopise pozdrav- od Vás, za který Vám veřele děku- jím. Poněvadž si mnozí odtud do- pisují se svými americkými přá- teli, učinil jsem totéž a přeji si jen- abyste tento dopis brzy obdrželi. Zde se nám věde dosti slušně, ji- stě mnohem lépe, než kdybychom- byli v Rakousku, třebaže jsme za- jateci. Chybí nám ovšem také mno- hé, zejména ta svoboda, ale dou- fáme, že to již tak nebude dlouho- trvat. Z domova jsem obdržel- kromě peněz teprve tři listky, a- nyní jsme četli v novinách, že na- říjen je v Rakousku zakázáno psát- zajatcům do Itálie pro návaj li- ných dopisů. Velice by mne těši- lo, kdybyste mně též psali, za což- bych Vám byl velmi povděčen. Z- domova nemohou mnoho psát k- vůli cenzuře. Jest ještě dobře, že- mohou posílat peníze, ac mají tu- rakouské peníze asi poloviční cenu- dle kursu na začátku války a jest- jisto, že budou platit ještě méně. Otec jest nyní ještě doma, má do- volenost; loni byl též asi 4 měsíce- na vojně. Obávám se, že bude mu- set jít ještě také do války. Tyto- dny budou tomu dva roky, co- jsem rukoval a od té doby jsem- domov nespátal a věru, že není- vyhlídka na to, že bychom se mo- hli brzy vrátit domů. Na to jsme- konečně již připraveni a říkáme- si, že čim dleje bude budeme, tím- se bude náš návrat do vlasti rados- nější a slavnější. Doufám, že při-

stě Vám napíši více, zejména o- poměrech zde mezi námi. O našem- hnutí zahraničním a v Americe je- Vám, jak doufám, také dost zná- mo. Těšíme se a věříme pevně, že- vzejdou nám z toho skutečně lepší- dny v budoucnosti. Tím pro dne-šek končím a ještě jednoukrát- Vás srdečně zdravím.

Václav Sedláček, z Vel. Sedlišt u Lítomyšle.

PÍSEK, NO. DAK., 22. ledna 1918. — Čtená redakce "Pokro- ku", jelikož mám právě nyní po- někud volnější chvíli a na venku- se též nemůže nic dělat, rozhodl- jsem se tudíž se čtenáři tohoto do- brého časopisu sdělit, jak se v té- to krajině máme. Na prvním mí- stě všem přeji šťastný nový rok- a aby i pro nás zde byl úspěšnější, nežli rok 1917, kdy celé léto neza- pršelo a může si tudíž každý pře- dstatit, jak asi ta úroda zde dopa- dala; já sám jsem sotva tak to se- meno dostal. Někteří rolníci sice- dostali obilí více, ale to se stalo- tím, že místy přece tu a tam zapr- šelo; sena je též zde málo a pro- dává se za \$30 tuna a to ještě ani- za tu cenu není k dostání. Zdej-ší kraj, p. F. J. Dvořák, ob- jednal kárty ovsa, který ho stál 87- centů bušl. Také já musím oves- ká krmení a i na semeno kupovat, což si zajisté vyžádá ležkých pár- dollarů. Neúroda ovšem působila- na naši zde náladu citlivě, však u- mne ještě další svízele následova- ly a daleko více než celá ta neú- roda na moji rodinu působily. Dva- moji synové byli totiž povoláni k- vojenskému prohlídce a oba byli ta- ké za schopné vojenské služby u- znáni. Pro nás to znamená citel- nou ztrátu, neboť oba hoši byli do- bílí pracovníci a svědomití mi vy- pomáhali. Dne 5. září šli k odvo- du a již 22. září museli narukova- ti. Při té příležitosti musel jsem- je dovézt do okresního sídla Graf- ton, No. Dak., kde se k ostatním- brancům připojili. S moji man- želkou vyprovodili jsme naše syny- až na nádraží, kde již na ně čekal- připravený vlak, jenž měl vyjet v- 5.30 hod. odpoledne. Jedněm- rodiče, kteří sami to zkusili, mohou- si představit, jak smutným bylo- pro nás loučení s hodnými našimi- syny, kteří byli přiděleni k vojen- ské kapele 352. pěšího pluku v- Camp Dodge, Ia. — Místní osobo- zovací rada v Grafton jsem žádal, by mi toho mladšího syna propu- stili domů, jelikož sám jsem ne- mohl práci na farmě zastát, ježto- stížen jsem revmatismem. Zusta- lo mi totiž na starosti 17 koní, 10- kusů hovězího a 45 kusů vepřo- věho dobytka. Měl jsem ovšem je- ště dva chlapece, ti ale jsou malí a- museli chodit do školy. — Po dvou- a půl měsíce mladší z odvedených- synů byl na moji žádost propu- stěn, když ale přijel domů, tu opět- nám bylo líto staršího, že tam bu- de muset zůstat a také se nemohl- domů podívat ani na svátky vá- noční. Měl tedy smutné prvé svát- ky mimo domov a my též jsme na- něho o štědrém dnu vzpomínali. Vlak 4. ledna přece obdržel dovo- lenku na 10 dní, tak že jsme se s- nými zase trochu potěšili. Dne 14. ledna musel býti opět na místě. Hraje při vojenské kapele a tak- to má poněkud snadnější, nežli- aby nosil flintu. Nieméně každé- ho dne musí jíti na evičení, což- vždy trvá kolik hodin. Druhý syn, který mně byl ku pomoci poslán- domů, jest zarazen do třetí třídy, tak že až na ni dojde, musí jíti za- se. Já však kojím se naději, že do- této doby bude po válce. Ovšem, všichni bychom si toho přáli, aby- byla válka již zakončena. Jest to- strašné a co ten ubohý lid musí ne- vinu vytrpět. Ten německý kaj- der zasluhuje důkladný výprask, který myslím, když nyní naše- jinak mírumilovná americká vlast- byla ve světový boj zatažena, jistě- dle zásluhy dostane. — Se srde-čným pozdravem na všechny, zna- menám se v úctě — F. J. Lověk.

TOPEKA, KANS. — "Na uvá- ženou!"

— Doba pro náš národ je- kritická — zlá. Není času, ani mí- sta pro obalená a slazená slova. Naše země, Spoj. Státy, vešly do- boje a již slyšíme mnoho varovně- ho a vstražného, aby si země u- vědomila, že se jedná o život de- mokracie nejen v Evropě, ale ta- dy. Psaní o brutálnosti Němců si- ce nepřestává, ale píše se čim d- íl tím kritičtěji také o bezhlavých- chybách doma. — A můžeme- v české věci jednat jinak? Nelze- očekávatí stejnost názorů, ani stej-

nost úsudků; ale měla by se očeká- vat přímota a otevřenost ve vy- jádření. A neměl by každý jít za- zrůde, kdo se v čemsi líbí od mu- žu, na které případo neočekávané- výdovství. Cheeme-li českou de- mokracii, tu první, co musíme č- kat i připustit, je — rozdílnost ná- zorů, které rozdílnotí svou a- diskutem musejí se vyjasnit. Já- nepovažuji každého za zrůde, kdo- jde jinak než já, ale sám také- zrůdem nechci slouti proto, že jdu- jinak, zvláště, když to, co konsta- tuji, je čerpano ze života a je oč- vidné. Křesťané, metodisté v An- glii vydávají zvláštní list, jímž by- se nenávist proti Němcům co ná- rodu mírnila, by všecko nezachvá- tilo zase staré pohanství, jako za- chvátílo německé vůdce. Slovan- vůbec (a mluvím jako jeho odda- ný přítel) musí se naučit ovládat- své okamžité vášně a respektovat- proces zákona. Musí odhodit toho- starého lynčovacího způsobu a- brát se cestou řídného soudu. Neb- kde jednotlivci si bffou právo do- vlastních rukou, tam demokracie- je nemožná. Jak jinak jednávala- Anglie, když se panovníci její pro- vinili. Karel I. byl představen- parlamentárnímu soudu, řádným- výsledkem zákonitým obviněn, od- souzen k smrti a odpraven. A teč- není monarchie v Evropě, kde král- je více obmezen než v Anglii, tak- že ve mnohých věcech má president- Spoj. Států více moci, nežli on. — Nekochejme se více v dobách ži- žkových. Ty jsou zaslé na věky. Tehdy Češi předstihovali Němce- ještě barbary daleko jak v kře- stanském, tak světském vzdělání. A poměr Slovanů k Němcům v Če- chách a Polsku byl větší než- dnes. Dnes máme mocného a technicky- nad nás vynikajícího barbara ne- přítel. Šlechta německá ve spo- lečenském nazírání zůstala dodnes- pohanskou-barbarskou, kde šlech- tie je jakýs bůh, poněvadž ucerí- Kristovo o rovnosti "bratří" nebo- jí pod nos. Ale techniku moder- ní se všemi desíti chopila a ji ho- rečně pěstovala, poněvadž v ní- viděla příležitost k prodloužení- svého panování. Náš ideál naproti- tomu zůstal — venkov — venkovská- vesnička. Svatopluk Čech v "Le- šetinském kovárni" nenávidí továr- nu a Ben. Třebízský nenávidí vše, co přichází rušit klid doškových- střeš. — Cheeme-li romanticky- pěstovat ten venkovský ideál, pak- musíme se také zříci dnes hmotně- ho boje, poněvadž bychom jeho bi- ti, ale udatnost jejich proti lřadlům, moenějším dělům, jedovatým ply- nům nikam nestála a šli do boje- jako na jatky. A dnes vládně v- Rusku dělnická menšina proti ve- líké přesile venkovské. Němci a- židí proti Slovanům, poněvadž Slo- van zůstal venkovem a pomě- chaní dělníci mají v moci dráhy a- telegraf. Venkov neumí tyto ovlá- dat a tak je v moci dělníků. Dovo- dou ocenit techniku, ale jak dnes, co Slované jsme, cheeme-li bojova- ti, jako že musíme — neb život je- nekonečný boj — musíme bez od- kladu z hmotné ofensivy co venko- vsko přejít na ofensivu ducho- vé. In hoc signo vinet — v tom- znamení zvítězíš. Kristus děl. Budete-li zachovávatí slovo mé — poznáte pravdu a pravda vás vy- svobodí! To řekl židům, s' enají- cím pod jařmem Říma. — Křestan- ale a každý myslící člověk ví, že- společnost lidská není a nemůže- býti založena na síle a hmotě. Ka-ždá řádně zorganizovaná lidská spo- lečnost stojí, majíc čtyři národní- základy: "Zákon, Milosrdství, Pravdu a Soud spravedlnosti" — Demokracie jinak neobstojí než na- těchto základech. A jako nemůže- me mít armádu, dokud pro ní není- základny, tak nemůže býti demo- kracie bez těchto základů. Jakmi- le se přejde k Síle a Hmotě, pře- stává demokracie a nastává auto- kracie — byt to bylo i v armádě- Spoj. Států — jedna hlava musí- velet. Vedle soudu a milosrd- ství, jež jsou demokracii nezbyt- né, echi zvláště připomenouti a- zdůraznití jednu — pravdu. Ta- pravda je věčná, člověkem neza- datelná: Že tělo žádá proti-duchu- a duch proti-tělu. Gal. 5, 17. — Vedle této věčné pravdy připome- nu zde jeden věčný, základní, ne- psaný a člověkem nezciitelný zá- kon: "Kterou měrou měříte, bude- vám odměněno." — Ten zákon se- neohlzí na to, zda mu věříme, neb- on se plní bez přijímání osob. Všečké náboženství musí mu býti- podrobeno. A i když třeba Třebíz- ský se modlí, aby "národ náš byl- mezi národy jinými jako demánt

NATIONAL FUR & TANNING COMPANY OMAHA, NEBRASKA. Tento \$40.00 kabát, zhotovený z kůže vaší krávy nebo koně, za \$15.00. Jest teplejší a lépe se nosí a vydrží, nežli \$50 vlněný kabát. Hotová cena za kůžu jest nyní velmi nízká. Dostaňte plnou hodnotu z nich hotovením jich na teplé kabáty a příkrývky. Dopište si o cenník "B".

National Fur & Tanning Co. 1921-29 SO. 13TH STREET, OMAHA, NEB.

Optické oddělení pro vaši výhodu.

Optická služba, v které Vám lze složití Vaši důvěru, nebyla vytvořena v okamžiku. Není profesí, která by vyžadovala více umění a zkušeností, jako jest zkoušení očí a upravování brlí. Nedbali jsme velkých výdajů zdokonaliti toto oddělení na nejvyšší stupeň působnosti. Nechtě toto je srozumitelné. Každý případ jest opatrně uvážen. Každé oko jest vědecky prozkoumáno. Každý pacient obdrží nejpečlivější zájem vyučeného optického odborníka. Zda-li brlí nepotřebujete, rozhodně Vám to sdělíme. Zda-li jsou však nutnosti, upravíme Vám je co nejdokonaleji možno a čítati budeme cenu též velmi mírnou. Poroučané čočky rychle jsou nahrazeny.

A. CECHA, Oldřich Cecha, 1248 jižní 13. ulice, OMAHA, NEB.

RUSOVĚ.

Velkorusů bylo napačítáno v Rusku r. 1897 55,667,469, z toho v evropském Rusku 48,558,721 (87.07% všeho obyč.), v Polsku 267,160 (2.84%), v Kavkazsku 1,829,793 (19.69%), v Sibíři 4,423,803 (76.81%) a v Střední Asii 587,992 (7.95%). Počet jejich mámo Ruska jest neznám. Malorusů napačítáno v Rusku r. 1897 22,380,551, a to 20,414,866 v evropském Rusku (21.85% všeho obyč.), 335,337 v Polsku (2.57%), 1,305,463 v Kavkazsku (14.05%), 333,274 v Sibíři a 101,611 v Střední Asii. V Rakousku bylo Malorusů roku 1900 3,381,570 (13.19 proc. všeho obyvatelstva), a to v Haliči 3,080,443 (42.29%) a v Bukovině 297,798 (41.16%), v Uhrách s Chorvatskem-Slavonskem pak 429,447 (2.23 proc.); roční vzrůst od r. 1890 obnášel v Rakousku 0.89%, a to v Haliči 0.86 proc., v Bukovině 1.10 proc., v Uhrách 1.18 proc. Bělorusů bylo v Rusku r. 1897 5,885,547, z největší části v evropském Rusku (5,823,383). Prof. Niederle odhaduje pro r. 1900 všech Rusů asi na 94 miliónů. Poznámka: Pro Malorusy užívá se všeobecně výrazu Ukrajinci. Mimo to jest to statistika hodně stará. Rusko čítá asi 170,000,000 duší.

JASNOST SLUNCE.

Jedno z největších elektrických světél na světě, zářící jasností 50,000,000 svěček, zřízeno bylo nedávno u vodopádů niagarských. Když poprvé rozžato bylo, přemnozí tvrdili, že jest to zdroj takového osvětlení, jakéž nejbliže ku slunci možno přirovnati, máme-li na zřeteli, že jest to dílo rukou lidských. To vše jest sice pravdou, ale ve skutečnosti i toto ohromné světlo zůstává daleko za jasností slunce. Účenci vypočítali na základě hedlivých a opěto- vaných pokusů, že mohutnost slunečného jasnosti, měří-li se dle přijatého měřítka, totiž jasnosti světla jedné svíčky, dosahuje závratného počtu číselce o 28 číslech, takže třeba by bylo zříditi 31,500,000,000,000,000,000 — slovy třicet jeden tisíc pět set miliónů miliónů takových světél, jakéž zřízeno bylo u vodopádů niagar- ských, aby spojené světlo jich vyrovnalo se jasností světla sluneč- nfo.

Pojmenování některé nemoci ji nevytlčí.

Mnohé nemoci mají své sídlo nebo původ zrovna v místě, kde bolest jest pocíťována, ale jsou zavineny povšechnou sešlostí celé soustavy nebo jisté části této. Pouze lék, jenž pronikne celou soustavou, přinese úlevu v takových případech. Pro nemoci toho druhu Dr. Petra Hoboka ehtě býti dosti doporučeno, poněvadž ehtě se napačád dobrému jménu jako budovatel krve a soustavy. To jest také potvrzeno dopisem od p. Antona Dewalda z Atkinson, Sask. Píše: "Dovolují si vám sdělit, že moje manželka trpěla po sedm roků chorobou podbrříši. Po využití pěti láhví Hoboka ehtě se nyní dosti zdráva, aby mohla konati všechny domácí práci." Tisíce nalezli zdraví a sílu v tomto starém, časem vyzkoušeném bylinném léku. Jest pravou pomo- eí přírody v její léčivé práci. Zajímavé číslo časopisu a brožurka, obsahující dějiny objevení tohoto léku, pošle se zdarma na požádání na jakoukoli adresu. Pište dnes: Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 2501 Washington Blvd., Chicago, Illinois. — Advertisement